

Інна Школьник, Тетяна Мельник, Борис Мерщій

Транспарентність бюджетного процесу як передумова фінансової децентралізації в Україні

Одним з пріоритетних напрямків соціально-політичних перетворень в Україні слід вважати запровадження якісно нового типу взаємовідносин між громадянами і органами влади, такого, за яким кожній людині було б забезпечено реальне додержання і захист належних їй прав і свобод у сфері діяльності цих органів. Актуальність проблеми вдосконалення місцевих фінансів, формування місцевих бюджетів і використання їхніх коштів зростає у зв'язку зі змінами, які стосуються місцевого самоврядування.

В статті запропоновано науково-методичний підхід до оцінки рівня фінансової децентралізації в Україні за період здійснення реформи децентралізації (2014–2017 роки). Розраховано універсальний інтегральний показник рівня фінансової децентралізації, в результаті якого з'ясовано, що місцеві бюджети покращують стан управління публічними коштами, що ілюструється зростанням рівня інтегрального показника в динаміці.

В роботі висунуто низку рекомендацій стосовно напрямків покращення транспарентності бюджетного процесу за кожною зі складових: відкритістю бюджетної інформації, станом та ефективністю бюджетного нагляду, участю громадськості в бюджетному процесі. Запропоновано ідею стосовно взаємозв'язку транспарентності бюджетного процесу та результатів здійснюваної реформи фінансової децентралізації.

Ключові слова: фінансова децентралізація, транспарентність бюджетного процесу, місцеве самоврядування, відкритість бюджетної інформації, громадська участь у бюджетному процесі, публічні фінанси.

Класифікація JEL: E60, E63, P43.

Инна Школьник, Татьяна Мельник, Борис Мерщий

Транспарентность бюджетного процесса как предпосылка финансовой децентрализации в Украине

Одним из приоритетных направлений социально-политических преобразований в Украине следует считать внедрение качественно нового типа взаимоотношений между гражданами и органами власти, такого, по которому каждому человеку было бы обеспечено реальное соблюдение и защиту принадлежащих ему прав и свобод в сфере деятельности этих органов. Актуальность проблемы совершенствования местных финансов, формирование местных бюджетов и использования их средств возрастает в связи с изменениями, которые касаются местного самоуправления.

В статье предложен научно-методический подход к оценке уровня финансовой децентрализации в Украине за период осуществления реформы децентрализации (2014-2017 годы). Рассчитано универсальный интегральный показатель уровня финансовой децентрализации, в результате которого выяснилось, что местные бюджеты улучшают состояние управления публичными средствами, иллюстрируется ростом уровня интегрального показателя в динамике.

В работе предложены рекомендации относительно направлений улучшения транспарентности бюджетного процесса по каждой из составляющих: открытость бюджетной информации, состояние и эффективность бюджетного надзора, участие общественности в бюджетном процессе. Предложена идея относительно взаимосвязи транспарентности бюджетного процесса и результатов осуществляемой реформы финансовой децентрализации.

Ключевые слова: теневая экономика, уровень теневой экономики, валовый внутренний продукт, коррупция.

Классификация JEL: E60, E63, P43.